

Intervju

Slavko Goldstein

Razgovara Branimir Pofuk
branimir.pofuk@vecernji.net

N

a zagrebačkoj premjeri filma Javora Sedlara o Jasenovcu sjedio sam do Slavka Goldsteina. U filmu se Goldstein osobno u nekoliko navrata apostrofira kao mistifikatora ustaških zločina i promtikatora komunističkih laži, pa čak i kao osobu koja je pokušala u novije vrijeme uništiti zagrebačku Židovsku općinu, za razliku od Pavelića koji ju je, kao što film tvrdi, štitio.

Iznenađila me je Goldsteinova smirenost za vrijeme i nakon filma. Pitao sam ga o tome na početku razgovora koji smo vodili povodom objavljanja njegove knjige "Jasenovac - tragika, mitomanija, istina" u izdanju Frakture.

- Smješkao sam se jer sam za vrijeme projekcije svaki čas u filmu naišao na neki falsifikat ili laž koju je lako pobiti, ali to su već drugog jutra objavili neki novinari i komentatori, pa to ne moram ovde ponavljati. Dobro sam upoznat s činjenicama i okolnostima o Jasenovcu, pa se osjećam superiornim tim lažljivcima. Njihove laži ne ignoriram, ali ih primam s omašovažanjem i podsmejhom. To mi u priličnoj mjeri olakšava život.

Zašto ste i za koga pisali knjigu koju je upravo objavila Frakturna? Hoće li ona pridonijeti raspravi o bolnim točkama naše povijesti? Moja je knjiga u prvom redu pisana za moju dušu. Kakav će učinak imati, ne znam. Po burnim odozivanjima na promociji knjige i po reagiranjima prvih čitalaca bit će bar međem za dušu ljudima koji prema žrtvama Jasenovca imaju odnos sličan mojemu. Pisao sam jer sam bio osobno uvrijeden knjigom "Jasenovacki logor - Istraživanja" Vladimira Horvata, Igora Vučića, Stipe Pilica i Blanke Matković koja je zasnovana na tri za mene uvredljive i glupe laži.

Prva je laž da Jasenovac za vrijeme ustaškog režima nije bio logor smrti. Jasenovac je tada bio

višenamjenski logor po uzoru na njemački Sachsenhausen, kombinacija radnog logora i logora smrti. Pojednostavljeno rečeno, Luburić, koji je najduže bio zapovjednik Jasenovca, odredio je granicu da u logoru treba biti između tri do pet tisuća logoraša koji su potrebeni za održavanje brojne posade i samog pogona i proizvodnju nekih nužnih artikala za ustašku vojsku, a svi koji su dopremani iznad tog broja bili su najčešće ubijani, a ponekad i optremani na prisilni rad u Njemačku ili naseljavani u opustošena sela u sjevernoj Hrvatskoj.

Druga je laž da je na prostoru tog istog Jasenovca komunističko-partizanska vlast taj ustaški, kako oni kažu radni logor, pretvorila u logor smrti. Takvog logora poslije rata u Jasenovcu nije bilo. Ustaše su u povlačenju gotovo sve sravnile sa zemljom i tri komisije koje su bile u prvom poslijeratnom mjesecu u Jasenovcu jednoglasno su utvrdile da je prostor neupotrebљiv i da ga treba raščistiti. Poslijeratna komunistička vlast uspostavila je brojne logore, pa i takve iz kojih se zarobljenike odvodilo u smrt. Zločin Bleiburga ja ne negiram. Ali, imamo i zapisnike politbiroa Centralnog komiteta Komunističke partije Hrvatske iz lipnja i srpnja 1945. godine u kojima se članovi, na temelju izvještaja s terena, žale da ljudi, zbog Križnog puta, surovih postupaka prema zarobljenicima i ubijanja, govore "isti smo kao ustaše". Dakle, ta vlast je spoznala da je postojalo takvo nezadovoljstvo i nije joj bilo ni na kraj pameti upravo na terenu simbola ustaškog zločina obnoviti Jasenovac. Upravo to bi afirmiralo krilaticu "isti su kao ustaše" koja se već pojavila u narodu. Bilo je zločina u Staroj Gradiški, ali ona je odmah poslije rata pretvorena u kažnjenički logor koji nije imao veze s Jasenovcem.

Postojaо je i veliki logor Viktorovac u Sisku. Nitko ne negira postojanje tih logora, ali glupo je tvrditi da je jedan od njih, pa još k tome i najgori, bio Jasenovac koji je ondašnja vlast iz političkih razloga izbjegavala kao logor. U knjizi sam imao priliku utvrditi poslijeratnu istinu na temelju dosjea koji nam je ostavila slijajna kustosica Jelka Smreka s dvadeset kompetentnih izjava o poslijeratnom Jasenovcu. Tu su pretežno mještani Jasenovca, za tim kažnjenci iz radne grupe kakva je iz Gradiške i Viktorovca bila upućivana na obnovu Jasenovca, ali obnovu gradića Jasenovac – a ne logora, te zapovjednikate radne grupe, kao i komandira policijske stanice u Jasenovcu. Dakle, svi su zastupljeni u tom dosjeu i to je puna istina koju nitko ne može negirati.

ŠLAMPERAJI ILI FALSIFIKATI se nalaze u knjizi koja tvrdi da je Mladen Lorković u istrazi pred sudom 21. siječnja 1946. rekao nešto. Lorković je u to vrijeme bio mrtav već godinu dana

Ako se u Jasenovcu ubijalo nakon 1945., gdje je onda ubijenih, gdje su zapovjeđeni?

Svi mi koji govorimo o tom logoru gotovo jednoglasno se na popis na kojem je sada 83.145 žrtava. Prihvataju ga i Muzej holokausta u Washingtonu, a oni temeljito provjeruju